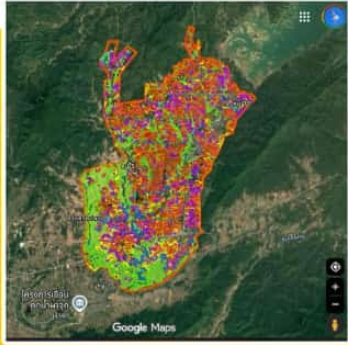

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรธานี

นางทรายแก้ว อนาคต นิกวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
สถานีพัฒนาที่ดินเลย สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8

01

สภาพปัญหา

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
รวมพื้นที่รับน้ำทั้งหมด 9 ตำบล ประมาณ 104,205 ไร่
เมื่อการก่อสร้างระบบส่งน้ำและระบายน้ำแล้วเสร็จ
เกษตรกรใช้ที่ดินทำการเกษตรกรรมได้ทั้งปี การใช้ปุ๋ยเคมี
และสารเคมีเพิ่มมากขึ้น ไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน
ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง ไม่สามารถเพิ่มผลผลิต
ได้อย่างยั่งยืน

02

การดำเนินการ

- วิเคราะห์สมบัติทางเคมีประการของดิน pH OM Avai.P Avai.K CEC BS และ
สมบัติทางกายภาพของดิน bulk density รวมจำนวน 45 ตัวอย่าง (แปลง)
พื้นที่ 9 ตำบล พืชเศรษฐกิจ 5 ลำดับของแต่ละตำบล รวมทั้งการประเมิน
คุณภาพที่ดิน ตามหลักการของ FAO Framework และการจำแนกชั้นความ
เหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการ
- วิเคราะห์ดินทุนและผลตอบแทน จำนวน 45 ตัวอย่าง
- การประเมินคุณภาพที่ดิน และการจำแนกชั้นความเหมาะสมของที่ดิน (Suitability)

ผลสำเร็จของงาน

เชิงปริมาณ

ข้อมูลสมบัติทางเคมีและทางกายภาพบางประการของ
ดินตามพืชเศรษฐกิจที่สำคัญแต่ละตำบล ข้อมูลดินทุน
และผลตอบแทน จำนวน 45 ตัวอย่าง (ราย) และข้อมูล
การประเมินคุณภาพที่ดิน และจำแนกชั้นความเหมาะสม
ของที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจทั้งหมดในพื้นที่โครงการ

เชิงคุณภาพ

ได้แนวทางการจัดการดินและปุ๋ยที่เหมาะสม แก้ปัญหา
และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เฉพาะเจาะจงกับสภาพดิน
รายแปลง ณ ปัจจุบัน ดำเนินการต่อเนื่องจะช่วยฟื้นฟู
รักษาทรัพยากรดินให้สามารถผลิตพืชผลได้อย่างยั่งยืน

04

การนำไปใช้ประโยชน์ / ผลกระทบ

1. แนวทางการจัดการดินและปุ๋ยที่เหมาะสม เฉพาะเจาะจงรายแปลงแก่เกษตรกร
เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และรายได้อย่างน้อย 10% ในปีแรก ตัวอย่างเช่น

ตำบล	พืชเศรษฐกิจ (ตามลำดับจำนวนพื้นที่)	กลุ่มชุดดินที่	Suitability
จirim	1. มะม่วงหิมพานต์	48C/56C	N/S3r
	2. ข้าว	29B	S2eoms
	3. สัก	48D	N/S3r
	4. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	47	S3r
	5. ลำไย	48C/56C	N/S3r
บ้านดำน	1. ข้าว	16	S2m
	2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	48B/56B	S3r/S2rs
	3. ยอ	15	S2oms
	4. มะขาม	48B/56B	N/S3r
	5. มะม่วงหิมพานต์	48B/56B	N/S3r

**ปอเทือง 1 ไร่ = ปุ๋ยยูเรีย ประมาณ 15 กก.
คิดเป็นเงิน 15 กก. x 17 บ./กก. = 255 บ./ไร่

การจัดการ

- N/S3 พืชไร่ ปรับเปลี่ยนพืช/ผสมผสาน ไม้ผล/ไม้ยืนต้น
ปรับปรุงหลุมปลูก
- การยกร่องแปลง/ปรับปรุงบำรุงดิน ช่วยแก้ไขข้อจำกัด o
- ระบบส่งน้ำและระบายน้ำชลประทาน ช่วยแก้ไขข้อจำกัด m
- การใช้สารปรับปรุงดินกรด การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ร่วมกับปุ๋ยเคมี
ตามค่าวิเคราะห์ดิน แก้ไขข้อจำกัด s

05

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลมาพิจารณาการเขียน
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อสนับสนุนปัจจัยการผลิต และ
การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ต่อไปได้